

Co to bylo?

- válečný konflikt mezi Spojeným královstvím (Velkou Británií) a 13 koloniemi, založenými evropskými osadníky v Severní Americe (dnešní USA), a jejich spojenci

Jak to začalo?

- bitvou o Lexington a Concorde (prvním přímým ozbrojeným konfliktem mezi americkými milicemi a britskou armádou)

Proč to začalo? Jaké byly příčiny?

- 1) touha většiny Američanů po odtržení od V. Británie (V. Británie vnímala revoluční tendence a chtěla jim zabránit)
- 2) Anglie se nechtěla smířit:
 - s postupnou ztrátou vlivu na americké kolonie, které se stávaly stále více nezávislejšími
 - s rizikem vyhlášení nezávislosti těchto kolonií
- 3) kombinace stále přísnějších britských opatření (většinou bez jakýchkoli jednání) vůči kolonistům a jejich následných reakcí

Americká válka za nezávislost

13 kolonií

- Massachusetts, New Hampshire, Rhode Island & Providence, Connecticut, New York, New Jersey, Pensylvánie, Delaware, Maryland, Virginia, Jižní Karolína, Severní Karolína, Georgia

loyalisté

- obyvatelé kolonií, kteří byli loajální s Velkou Británií; v koloniích tvořili menšinu, odhadem 15-20% obyvatel

kolonisté/patrioti

- tvořili většinovou společnost v koloniích, představovali rebelii vůči britské nadvládě

Kdy a kde to bylo?

- v druhé polovině 18. století, konkrétně v letech 1775-1783

- převážně kolem východního pobřeží dnešních Spojených států amerických (na území tehdejších britských kolonií)

Jak skončila?

- vítězstvím amerických vojsk (kapitulací britské armády), respektive podepsáním mírové dohody v Paříži (1783)

Co způsobila? Co následovalo?

- 1) vítězství amerických vojsk a jejich spojenců
- 2) uznání nezávislosti britských kolonií v Severní Americe → vytvoření nového státu - Spojených států amerických
- 3) ztráta kontroly Britů nad jejich americkými koloniemi
- 4) významné územní zisky pro USA i jejich spojence
- 5) prosazení konkrétních myšlenek - republikánské zřízení, demokracie, kapitalismus

VELKÁ BRITÁNIE (ANGLIE)

Jiří III. (1738-1820)

- Anglie začíná prosazovat zvýšení podílu kolonií na nákladech, které Anglie vynaložila na jejich obranu před Francií → vzniká řada nových daní a cel, uvalených na britské kolonie v Sev. Americe

- král Velké Británie v letech 1760-1820 - byl známý svou neústupností → proti americkým koloniím chtěl bojovat i přes válečné neúspěchy a nesouhlas svých poradců

- Anglie má pod kontrolou 13 kolonií, založených evropskými osadníky v Severní Americe

- po prvních násilných střetech se vzájemné vztahy s koloniemi začínají výrazně zhoršovat

- Britové v reakci na bojkot čaje zavádějí tzv. čajový zákon → ten umožňuje Britské Východoindické společnosti dovážet a prodávat nezdaněný čaj a prodávat ho tak "pod cenou"

→ na protesty reagují Britové např. dočasným uzavřením bostonského přístavu nebo rozhodnutím, že britští úředníci v koloniích nemohou být souzeni tamními soudy

→ na protesty reagují Britové např. dočasným uzavřením bostonského přístavu nebo rozhodnutím, že britští úředníci v koloniích nemohou být souzeni tamními soudy

- Britové se v letech 1776-1777 vracejí "do hry" → vítězí v několika bitvách (b. u Bunker Hillu, b. o Long Island) → získávají New York a přilehlé oblasti

- britská armáda se přesunuje do oblasti kolem New Yorku, kde probíhá další fáze bojů

- hlavní oblast bojů stále v okolí New Yorku - úspěšnější jsou však Britové na jihu (Florida, Georgia)

- Britové na ústupu, snaží se probít na sever, kde je měla zachránit britská flotila (tu však mezitím poráží francouzské loďstvo)

- všichni účastníci podepisují mírovou dohodu v Paříži → V. Británie uznává nezávislost USA a přiznává jim veškeré území na východ od řeky Mississippi → Španělsko získává Floridu, Francie území v Karibiku

BRITSKÉ KOLONIE V SEVERNÍ AMERICE

- hlavou kolonií byl anglický král, rozhodoval o nich anglický parlament → zástupce angl. krále v koloniích = guvernér

- obyvatelé kolonií byli poddanými angl. krále

George Washington

- v koloniích roste nespokojenost s nově zaváděnými daněmi a cly, které na ně uvaluje Anglie

- koloniím také vadí, že nemají své zástupce v anglickém parlamentu a nové zákony tak s nimi nemohou být projednány

- americký generál, velitel amerických vojsk během Americké války za nezávislost → po vítězství nad Anglií a vyhlášení nezávislosti USA se stal 1. americkým prezidentem

- Anglie poráží Francii na severoamerické frontě **sedmileté války** (bojovalo se o nadvládu nad severoamerickými koloniemi)

1763

→ Anglie zavádí měnový zákon a cukerný zákon (ten v koloniích zvyšuje daně a cla u některých druhů zboží)

1764

→ obyvatelé kolonií začínají na protest proti novým zákonům bojkotovat britské zboží

- zaveden tzv. **kolkovný zákon** → zavádí povinnost přidávat kolky na velké koloniální množství zboží a první přímou daň, uvalenou na kolonisty

1765

- britský parlament schvaluje sérii dalších zákonů, tzv. **Townshendovy zákony** → HL. CÍL: zvýšit příjmy plynoucí z kolonií → získat prostředky pro placení guvernérů a soudců → posílení jejich loajality vůči Anglii

1767

→ zákony zvyšují v koloniích nepřímé daně ze spotřebního zboží (např. ze skla, papíru nebo čaje)

→ Anglie po **bostonském masakru** ruší Townsendovy zákony → ponechává ale zvýšené clo na čaj

1770

- v koloniích dochází k prvnímu vážnému incidentu → v Bostonu napádl dav skupinu britských vojáků, kteří následnou střelbou zabili 5 lidí = **bostonský masakr** → další nárůst nenávisti vůči Velké Británii

- bojkot britského zboží v koloniích narůstá, například čaj, dovážený **Britskou Východoindickou společností** z Číny, již prakticky nikdo neodebírá (čaj do kolonií dovážejí pašeráci) → v reakci na **čajový zákon** organizují obyvatelé Bostonu tzv. **Bostonské pítí čaje (Boston Tea Party)** → skupina lidí se v přístavu dostala na obchodní loď a naházela do moře několik set beden s čajem

→ v koloniích se pro odvetná opatření vžilo označení **Intolerable Acts** (tzv. nepřijatelná nařízení)

- britská odvetná opatření po Bostonském pítí čaje ještě více vyostřují atmosféru v koloniích

- nejostřejší protesty zavládly v kolonii Massachusetts, kde ozbrojené milice na několika místech zablokovaly britským činovníkům (např. soudcům) vstup do jejich úřadů → Velká Británie vysílá proti rebelům vojsko → kolonisté se zmocňují celé kolonie Massachusetts (kromě města Boston)

→ poprvé se britská královská vojska střetávají s massachusettskými milicemi v **bitvě o Lexington a Concorde**

→ Britové v početné nevýhodě → zatlačeni do Bostonu - britský král Jiří III. odmítá vyjednat, Boston je obléhán americkými milicemi

1775

ZAČÍNÁ Americká válka za nezávislost

→ ostatní americké kolonie se dozvídají zprávu o první bitvě → okamžitě shromažďují milice a vytvářejí společné vojsko

- schází se **druhý kontinentální kongres** → prohlašuje milice za americkou armádu → do čela společného vojska jmenuje **George Washingtona**

- Američané jsou v úvodu války poměrně úspěšní, nargzdil od Britů však trpí nedostatkem financí

- **druhý kontinentální kongres** schvaluje a podepisuje **Deklaraci nezávislosti** (prohlášení o nezávislosti kolonií na Velké Británii)

→ dochází také k vyhlášení společné unie, složené ze 13 kolonií → datum podpisu - 4. července (1776) - je tzv. Dnem nezávislosti → G. Washington překvapuje Brity překročením řeky Delaware a získává zpět New Jersey

1776

- významná **bitva u Saratogy** je zlomem v celé válce → americká armáda vítězí

→ kolonie získávají diplomatické uznání (nezávislosti) a finanční pomoc od Francie (zásluhou diplomata **Benjamina Franklina**)

- na konci r. 1777 **druhý kontinentální kongres** přijímá tzv. Články o konfederaci → ty vytvářejí první ústavní dokument Spojených států → znamenají spojení kolonií do konfederace nezávislých (svrchovaných) států

1778

- v severní části bojiště jsou Britové nuceni stáhnout se do New Yorku - Britové začínají útočit na jižní kolonie, obsazují město Savannah (stát Georgia) a přesouvají se do Jižní Karolíny

americké vítězství u Saratogy přesvědčuje Francii o vstupu do války po boku kolonií **Benjamin Franklin** zahajuje diplomatická jednání o spojení amerických kolonií také se Španělskem a Nizozemskem

patrioti vítězí nad Brity v **bitvě u Kettle Creeku**

markýz de La Fayette - velitel fr. vojsk během Americké války za nezávislost; měl velký podíl na jejím výsledku, stal se přítelem G. Washingtona

- Washingtonova vojska obklíčují britské jednotky v Yorktownu

1781

- britská armáda uvězněna v Yorktownu (stát Virginia) → po porážce u Yorktownu se Britové definitivně vzdávají a podepisují kapitulaci

Otcové zakladatelé: (osobnosti, které se výrazně zasloužily o vznik Spojených států amerických)

George Washington - generál amer. vojsk a 1. prezident USA

Benjamin Franklin - významný diplomat a signatář Deklarace

Thomas Jefferson - hlavní tvůrce Deklarace nez. 3. prezident USA

John Adams - signatář Deklarace a 2. prezident USA

James Madison - spoluautor Deklarace nezávislosti a 4. prezident USA

1783

